

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ

Відділення управління, адміністрування та філології
Циклова комісія європейських мов

СИЛАБУС (SYLLABUS) ОРАТОРСЬКЕ МИСТЕЦТВО

1. Інформація про викладача	
Викладач	Мельник Оксана Анатоліївна
Науковий ступінь	Кандидат філологічних наук
Вчене звання	
Посада	Викладач циклової комісії європейських мов ВСП «ВТЕФК КНТЕУ»
Веб сайт для розміщення курсу	
E-mail	oksana.melnick2010@gmail.com
Консультації	Відповідно до графіку індивідуальних консультацій розміщений на офіційному сайті коледжу ВСП «ВТЕФК КНТЕУ». Інформація доступна за посиланням:
2. Опис навчальної дисципліни	
Освітньо-кваліфікаційний рівень	фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	03 «Гуманітарні науки»
Спеціальність	035 «Філологія»
Загальна характеристика	Кількість годин – 180 Кількість кредитів – 6 Співвідношення аудиторних годин і годин самостійної роботи: 96/84 Мова навчання: українська Форма підсумкового контролю: усний екзамен Семестр: 3,4. Форма навчання: очна
Пререквізити	Вивчення дисципліни базується на знаннях з таких дисциплін, як: Українська мова, Українська література, Українська мова (за професійним спрямуванням).
Анотація	Навчальна дисципліна «Ораторське мистецтво» одна із основних дисциплін підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст», «фаховий молодший бакалавр». Навчальний курс спрямований на формування у студентів цілісної, логічно-детермінованої в єдності раціональних та образно-чуттєвих складових світоглядної системи, спрямованої як на формулювання внутрішніх корелятивів власного існування, так і на зовнішнє їх оприявлення через комунікативні акти.
Технічне та програмне забезпечення/обладнання	Вивчення дисципліни передбачає використання комп'ютерної техніки та програмних продуктів: Microsoft Power Point, додатки Google
Методи навчання	<i>Основними методами навчання є:</i> Лекційні заняття мають інтерактивний науково-пізнавальний характер, використовуються мультимедійні презентації, відео, робочі зошити – опорні конспекти, випереджувальні завдання студентів тощо. Семінарські, практичні заняття проводяться з використанням результатів науково-пошукової роботи студентів, захисту цих результатів; поширеними є ситуаційні завдання, ділові ігри, підготовка презентацій з використання сучасних професійних програмних засобів. Самостійна робота студентів - у відповідності до Положення про його організацію та контроль у ВСП «ВТЕФК КНТЕУ».

Завдання	<p style="text-align: center;">Основними завданнями курсу є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Завдання вивчення дисципліни є формування компетентностей (ЗК– загальних, ФК – фахових): - Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. - Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних наукових джерел. - Здатність працювати з різними джерелами інформації, аналізувати та синтезувати її, виявляти не розв'язані раніше задачі (проблеми) або їх частини, формулювати наукові гіпотези.
Результати навчання (компетентності)	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти має здобути компетентності:</p> <p>загальні:</p> <p>ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК-3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК-4 Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК-5 Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК-6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК-7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК-8. Здатність працювати в команді та автономно.</p> <p>ЗК-10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК-11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК-12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК-13 Здатність проведення досліджень на належному рівні.</p> <p>фахові:</p> <p>ФК-1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.</p> <p>ФК-2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.</p> <p>ФК-5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури..</p> <p>ФК-6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.</p> <p>ФК-8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.</p> <p>ФК-9 Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.</p> <p>ФК-10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.</p> <p>ФК-11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.</p> <p>ФК-12. Здатність до організації ділової комунікації інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.</p> <p style="text-align: center;">Програмними результатами навчання здобувача освіти з дисципліни «Ораторське мистецтво» є:</p> <p>ПРН 1. Здатність вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефхівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.</p>

	<p>ПРН 2. Здатність ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.</p> <p>ПРН 3. Здатність організовувати процес свого навчання й самоосвіти.</p> <p>ПРН 4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.</p> <p>ПРН 5. Здатність співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.</p> <p>ПРН 7. Здатність розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.</p> <p>ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.</p> <p>ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності. 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.</p> <p>ПРН 12. Здатність аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.</p>
<p>Критерії оцінювання навчальних досягнень</p>	<p>Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в навчально-методичній карті. Розподіл балів між видами занять (лекції, практичні заняття, самостійна робота) можливий шляхом спільного прийняття рішення викладача і студентів на першому занятті:</p> <p>оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) заслуговує студент, який: – всебічно, систематично і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом; – вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях; – засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою; – засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває; – вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію; – самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.</p> <p>Оцінку "добре" (82-89 балів, В) - заслуговує студент, який: – повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях; – має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування; – під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу; оцінку «добре» (74-81 бал, С) заслуговує студент, який: – в загальному роботу виконав, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок; – вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність; – опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;</p> <p>Оцінку "задовільно" (64-73 бали, D) - заслуговує студент, який: – знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії; – виконує завдання, але при рішенні допускає значну кількість помилок; – ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою; – допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення. Оцінку "задовільно" (60-63 бали, E) - заслуговує студент, який: – володіє основним навчально-</p>

програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер. Оцінка "незадовільно" (35-59 балів, FX) - виставляється студенту, який: – виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань. Оцінку "незадовільно" (35 балів, F) - виставляється студенту, який: – володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім; – допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою; – не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни. Підсумкова (загальна оцінка) курсу навчальної дисципліни. Є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове тестування рівня засвоєності теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання практичних індивідуальних завдань. Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення навчальної дисципліни, яка виводиться як сума проміжних оцінок за змістові модулі. Остаточна оцінка рівня знань складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 50 балів, і рейтингу з атестації (залік) – 60 балів..

3. Тематичний план

Найменування тем	Кількість годин				
	Всього	Аудиторних			С.Р.С.
		Лекційних	Практичних	Семинарських	
Тема 1 Ораторське мистецтво як навчальна дисципліна	4	2	-	-	2
Тема 2 Неориторика (new rhetoric). Сучасна риторика: загальне і особливе.	26	2	2	2	20
Тема 3 Класичний риторичний канон та його основні етапи.	20	2	2	4	12
Тема 4 Взаємодія оратора та аудиторії.	20	2	2	4	12
Тема 5 Аргументація в публічному виступі	20	2	4	2	12
Усього за 3-й семестр	90	10	10	12	58
Тема 6 Культура і стиль мови	2	2	-	-	-
Тема 7 Полемічна майстерність	10	2	2	2	4
Тема 8 Публічний виступ. Подія та повідомлення	8	2	2	2	2
Тема 9 Методика підготовки промови: інвенція, диспозиція та меморія. Написання публічної промови.	10	2	2	2	4
Тема 10 Диспозиція промови	10	2	2	2	4
Тема 11 Акція: виголошення промови	10	2	2	2	4
Тема 12 Специфічні риси політичного спічрайтингу	10	2	2	2	4
Тема 13 Прес - конференція як різновид спічрайтерської діяльності	10	2	2	2	4
Тема 14 Діалогічна та конфронтаційна риторика (еристика)	10	2	2	2	4
Тема 15 Академічна риторика як наука, історія, традиції. Академічна еристика.	10	2	2	2	4
Усього за 4-й семестр	90	20	18	18	34
Всього	180	30	28	30	92

4. Перелік навчальних робіт	
Теми дисциплін та види робіт	
Лекції	Семінарські/Практичні заняття
3-й семестр	
Тема 1 Ораторське мистецтво як навчальна дисципліна	
<p>Лекція №1 (2 год.) Ораторське мистецтво як навчальна дисципліна</p> <ol style="list-style-type: none"> Ораторське мистецтво як інтегративна наука публічної переконуючої комунікації. Місце риторики серед інших наук. Предмет, мета, завдання і структура курсу. Основні категорії 	
Тема 2 Неориторика (new rhetoric). Сучасна риторика: загальне і особливе.	
<p>Лекція №2 (2 год.) Неориторика (new rhetoric). Сучасна риторика: загальне і особливе.</p> <ol style="list-style-type: none"> Зв'язок риторики з духовною природою людини, з рівнем її інтелекту та світоглядних пріоритетів. Риторика як семіотика буття. Предмет риторики – homo verbo agens (людина, що діє словом). 	<p>Практичне заняття 1. (2 год.) Сучасні жанри риторики.</p> <ol style="list-style-type: none"> Академічне красномовство та його види: власне Академічне. Красномовство закладів вищої освіти. Шкільне красномовство.
	<p>Семінарське заняття 1 (2 год.) Сучасні жанри риторики.</p> <ol style="list-style-type: none"> Лекція як основний жанр академічного красномовства. Лекційнопропагандистське красномовство. Національні традиції суспільно-побутового красномовства. Дипломатичне красномовство. Рекламне красномовство.
Тема 3 Класичний риторичний канон та його основні етапи.	
<p>Лекція 3. (2 год.) Класичний риторичний канон та його основні етапи.</p> <ol style="list-style-type: none"> Поняття публічної промови. Інвенція як розділ класичної риторики. Цільова установка оратора: проінформувати (навчити), переконати, заохотити, розважити, самопрезентувати. Етапи підготовки промови: вибір теми, складання плану, збирання матеріалу, запис, робота з текстом, тренування та запам'ятовування промови. Завдання та надзавдання оратора. 	<p>Практичне заняття 2 (2 год.) Класичний риторичний канон та його основні етапи.</p> <ol style="list-style-type: none"> Робота над стилем (лексикою) та логікою тексту. Розмітка знаками партитури. Рядкові знаки партитури, надрядкові, підрядкові. Природні закони запам'ятовування: концентрація (враження), повторення, асоціація. Техніка запам'ятовування дат, імен, послідовності викладу змісту промови. Прийоми мнемотехніки: кодування фразою, кодування азбукою цифр.
	<p>Семінарське заняття 2 (2 год.) Класичний риторичний канон та його основні етапи.</p> <ol style="list-style-type: none"> Чинники успіху теми. Типи підготовки до промови, переваги і недоліки кожного з них. Методи підготовки: вивчення першоджерел, запам'ятовування, виписки, зберігання інформації.
	<p>Семінарське заняття 3 (2 год.) Класичний риторичний канон та його основні етапи.</p> <ol style="list-style-type: none"> Диспут «Планування промови чи експромт:

	за і проти». 2. Види планів: опорні слова, простий, складний, тезисний.
Тема 4 Взаємодія оратора та аудиторії.	
Лекція 4. (2 год.) Професійне красномовство: цілі та завдання. 1. Формування позитивного іміджу ділової людини. 2. Харизма ділової людини. 3. Професіограма майбутнього фахівця.	Практичне заняття 3. Написання есе на тему: «Я і моя аудиторія»
	Семінарське заняття 4 Презентація як різновид публічного мовлення. 1. Сутність презентації 2. Класифікація презентацій. 1) за масштабами: брифінг; ексклюзив; конференція; шоу; 2) за специфікою: торгіві; маркетингові; навчальні; корпоративні.
	Семінарське заняття 5 Професійне красномовство: цілі та завдання. 1. Оратор і аудиторія. 2. Сутність та проблеми взаємодії оратора і аудиторії.
Тема 5 Аргументація в публічному виступі	
Лекція 5. (2 год.) Аргументація в публічному виступі 1. Стратегія оратора, її структура. 2. Тактика оратора: способи і прийоми. 3. Культура мовлення оратора.	Практичне заняття 4 Аргументація в публічному виступі. Мультимедійні презентації. 1. Вибір теми та підготовка змістової частини. 2. Структура презентації. 3. Способи подачі інформативної частини. 4. Складові невербальної комунікації
	Практичне заняття 5. Аргументація в публічному виступі 1. Стратегія оратора, її структура. 2. Тактика оратора: способи і прийоми. 3. Культура мовлення оратора. Складання правил успішного публічного виступу. 4. Написання доповіді «Мовна і мовленнєва компетентність як невід’ємна складова й обов’язкова ознака освіченості та професіоналізму.
	Семінарське заняття 6. Аргументація в публічному виступі Захист доповідей на тему: - Роль ораторської майстерності у професійній діяльності. - Невербальні засоби комунікації. - Мистецтво впевненості в собі. - Креативність мовлення. Сторітелінг. Імпровізація.
4-й семестр	
Тема 6 Культура і стиль мови	
Лекція 6. (2 год.) Культура ораторського мовлення 1. Поняття культури мови і правильної мови 2. Загальні ознаки культури ораторського мовлення 3. Автологічна лексика, що виходить за рамки літературної мови 4. Короткість мовлення та багатослів’я	

Тема 7 Полемічна майстерність

<p>Лекція 7. (2 год.) Полемічна майстерність</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Полеміка. Полемічні прийоми. 2. Проведення дебатів. 3. Основні вимоги до проведення дебатів. 	<p>Практичне заняття 6. Полемічна майстерність .Тренінг.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність тренінгу. 2. Мета та завдання риторичних тренінгів (форма розширення досвіду: інформування та набуття учасниками тренінгу необхідних умінь та навичок; пошук ефективних шляхів розв'язання поставлених проблем; активізація психологічних ресурсів особистості)
	<p>Семинарське заняття 7. Полемічна майстерність. Теоретичні та методологічні основи групового навчального риторично-психологічного тренінгу.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Принципи організації групової роботи. 2. Методика проведення тренінгів. 3. Прийоми створення атмосфери взаємодії та ефективного спілкування

Тема 8 Публічний виступ. Подія та повідомлення

<p>Лекція 8. (2 год.) Публічний виступ. Подія та повідомлення</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Акторська майстерність. 2. Художнє читання поетичних та прозових творів. 3. Словесна імпровізація. 4. Техніка мовлення. 5. Енергетика мовлення. 	<p>Практичне заняття 7. Тренінг Акторська майстерність.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Художнє читання поетичних та прозових творів. 2. Словесна імпровізація. 3. Техніка мовлення. 4. Енергетика мовлення.
	<p>Семинарське заняття 8. Публічний виступ. Дискусія</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дебати як різновид публічної дискусії. 2. Структура переконуючого виступу. 3. Основи побудови аргументації. 4. Робота із запереченнями (важкі запитання).

Тема 9 Методика підготовки промови: інвенція, диспозиція та меморія. Написання публічної промови.

<p>Лекція 9. (2 год.) Методика підготовки промови: інвенція, диспозиція та меморія. Написання публічної промови 1.</p> <p>Сутність і специфіка публічної промови</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Підготовка публічної промови 3. Виголошення публічної промови 	<p>Практичне заняття 8. Написання публічної промови</p>
	<p>Семинарське заняття 9 Методика підготовки промови.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інвенція. 2. Диспозиція та меморія.

Тема 10 Диспозиція промови

<p>Лекція 10. (2 год.) Диспозиція промови</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Головні структурні частини композиції промови: вступ, головна частина (пропозиція, поділ, виклад, аргументація, спростування), закінчення (узагальнення, спонування). 2. Функції вступу та його різновиди: звичайний, з ораторською пересторогою, ex abrupto. 3. Ораторські прийоми захоплення уваги у вступі: прийом співпереживання, прийом парадоксальної ситуації, постановка проблемного питання, апеляції (до безпосередніх інтересів слухачів, до подій, часу, місця, до авторитету), гумористична 	<p>Практичне заняття 9</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні моделі викладу теми в головній частині промови: лінійна («ав ovo») за допомогою історичного методу та «in medias res» - методами стадійним та концентричним. 2. Основні композиційно-мовні конструкції викладу теми: розповідь, опис, пояснення, аргументація, спростування. 3. Основні поняття і закони диспозиції. 4. Логічні закони аргументації: тотожності, суперечності, виключення третього, достатньої підстави. 5. 4. Логічні помилки. 6. 5. Аналогічна аргументація.
--	--

<p>ремарка.</p>	<p>Демонстрація.</p> <p>Семінарське заняття 10</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Типи висновків та доцільність їх застосування. 2. Способи розташування аргументів та їх класифікація. Способи спростування: софістичний та діалектичний. Правила спростування. 3. Поняття композиції. Основні способи інтеграції тексту промови: колегезія, проспекція, ретроспекція. 4. Основні логічні форми викладу: аналіз, синтез, порівняння, розрізнення, індукція, дедукція, аналогія. 5. Рекапітуляція та узагальнення як структурні частини закінчення. 6. Функції та типи закінчення: елегантний фінал, доцільний підсумковий фінал.
<p>Тема 11 Акція: виголошення промови</p>	
<p>Лекція 11. (2 год.) Акція: виголошення промови</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Невербальні засоби спілкування 2. Методика і техніка публічного мовлення 3. Мистецтво виразного мовлення 4. Управління аудиторією 5. Гумор та дотепність в красномовстві. 6. Вимоги до синтаксису усного мовлення. Особливості будови речень ораторського мовлення. 	<p>Практичне заняття 10 .</p> <p>Акція: виголошення промови</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проблема ораторського шоку, його причини та техніка подолання. 2. Зовнішній вигляд та манери оратора. Стратегія поведінки оратора: перед виступом, як виходити, як сидіти і стояти перед аудиторією, яке місце обрати для виголошення промови. Вимоги до зовнішності (поза) та до обличчя оратора: міміка, погляд, кінетика, жести. 3. Паралінгвістичний арсенал оратора. 4. Поняття модуляції звучання голосу: мелодійність, гучність, темп та інтонація. Сутнісні характеристики голосу, його властивості та гігієнічні вимоги. Техніка правильного дихання оратора. 5. Стислість та багатослів'я ораторського мовлення. <p>Семінарське заняття 11</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мистецтво виразного виголошення промови. К.С.Станіславський про засоби виразного мовлення. 2. Чинники актуалізації мовлення: актуальне членування фрази, ритміко-інтонаційне членування речення, смислове і ритміко-інтонаційне виділення слів за допомогою логічного наголосу. 3. Паузи логічні і психологічні та їх функції. 4. Інтонація як основний чинник актуалізації мовлення. Структурні компоненти інтонації: зміна тону голосу за висотою, зміна темпу мовлення, логічні, психологічні і міжвіршові паузи, зміна тембру звучання голосу. 5. Моделювання та управління аудиторією.

	<p>Основні засоби встановлення контакту з аудиторією. Техніка подолання опору аудиторії.</p> <p>6. Гумор та дотепність в ораторському мовленні. Сміхова складова красномовства. Функції гумору в ораторському мовленні. Природа смішного та його відтінки: іронія, гумор, сатира, сарказм. Шляхи виникнення комічного: карикатури, гротеск, гостроти (дотеп). А. М. Лук про дотепність як особливу властивість мислення. Правила застосування гумору оратором.</p>
Тема 1 2 Специфічні риси політичного спічрайтингу	
<p>Лекція 12. (2 год.) Специфічні риси політичного спічрайтингу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Спічрайтинг: поняття, структура, функції. 2. Спічрайтинг як специфічна PR- технологія. 3. Поняття спічрайтерського тексту. 4. Оратор і текст. 5. Поведінка оратора і аудиторії. 6. Функції спічрайтера. 	<p>Практичне заняття 11 . Специфічні риси політичного спічрайтингу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Особливості політичного спічрайтерського тексту. 2 Складання політичного спічрайтерського тексту. <p>Семінарське заняття 12 Специфічні риси політичного спічрайтингу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття PR-технологій. 2. PR (зв'язки з громадськістю) як умова ефективного функціонування організації. 3. PR як засіб управління репутацією організації. Поняття виборчих технологій. 4. Основні різновиди виборчих технологій. 5. Умови ефективності виборчих технологій. 6. Особливості політичного спічрайтингу. 7. Суб'єкти політичного спічрайтингу. 8. Особливості аудиторій оратора-політика.
Тема 1 3 Пресконференція як різновид спічрайтерської діяльності	
<p>Лекція 13. (2 год.) Пресконференція як різновид спічрайтерської діяльності</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Класичний риторичний канон та його основні етапи. 2. Взаємодія оратора та аудиторії. 3. Стратегія і тактика оратора. 	<p>Практичне заняття 12 . Пресконференція як різновид спічрайтерської діяльності</p> <p>Промова. Написання публічної промови</p> <p>Семінарське заняття 13 Пресконференція як різновид спічрайтерської діяльності</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аргументація у публічному виступі. 2. Культура і стиль мови. Техніка мовлення. 3. Полемічна майстерність. 4. Специфічні риси політичного спічрайтингу. 5. Особливості академічного дискурсу. 6. Прес-конференція як різновид спічрайтерської діяльності.
Тема 1 4 Діалогічна та конфронтаційна риторика (еристика)	
<p>Лекція 14. (2 год.) Діалогічна та конфронтаційна риторика (еристика)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Техніка проведення діалогу. 2. Різновиди бесіди. 3. Типи співрозмовників. 4. Діалог як риторичний дискурс. 	<p>Практичне заняття 13 Діалогічна та конфронтаційна риторика (еристика)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суперечка та її види. Прояснення понять —суперечка , —дискусія , —дискурс , —полеміка . 2. Основні ознаки суперечки: доказовість та переконливість. Передумови її виникнення.

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Теза або тема дискусії. Типологія дискусії. Вимоги до тези та антитези. 4. Поділ суперечок за цілями учасників та їх мотивами. 5. Помилки у тезі. 6. Помилки в доказах. Помилки у —зв'язку між аргументами і тезисом.
	<p>Семинарське заняття 14. Діалогічна та конфронтаційна риторика (еристика)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. З історії риторики діалогу: сократівська майевтика та іронія як спосіб знаходження істини у процесі діалогу. 2. Проблема активного слухання. 3. Види слухання: поверхнєве, логічне, співпереживання. 4. Типи діалогу: формальний, ігровий, діловий, духовний. 5. Поняття інсайту у діалозі.
<p>Тема 1 5 Академічна риторика як наука, історія, традиції. Академічна еристика.</p>	
<p>Лекція 15. (2 год.) Академічна риторика як наука, історія, традиції. Академічна еристика.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Академічна риторика та її завдання. 2. Зв'язок академічної риторики з іншими науками. 3. Шляхи удосконалення академічного красномовства. 4. Жанри академічної риторики. Поняття жанру. Жанри риторики. Жанри академічної риторики. В 5. узівське красномовство (лекція, цикл лекцій, виступ, реферат, доповідь, бесіда). 	<p>Практичне заняття 14 Академічна риторика як наука, історія, традиції. Академічна еристика.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інвенція – перший етап підготовки наукової доповіді. 2. Диспозиція – другий етап підготовки наукової доповіді. 3. Елокуція – третій етап підготовки наукової доповіді. 4. Меморія – четвертий етап підготовки наукової доповіді. 5. Акція – п'ятий етап підготовки наукової доповіді. 6. Релаксація. 7. Академічна еристика. 8. Суть понять «еристика», «академічна еристика» <p>Семинарське заняття 15. Академічна риторика як наука, історія, традиції. Академічна еристика.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія академічної риторики 2. Витоки академічної риторики. 3. Твори ораторського мистецтва доби середньовіччя. 4. Становлення академічної риторики на теренах КиєвоМогиллянської академії. Р 5. озвиток академічної риторики XIX ст. Академічна риторика на сучасному етапі. Шкільне красномовство (шкільна лекція, розповідь учителя, бесіда). 6. Власне академічне красномовство (наукова доповідь, наукове повідомлення, вступ, наукова лекція). 7. Академічна еристика, її особливості (дискусія, диспут, полеміка).

5. Політика ВСП «ВТЕФК КНТЕУ» та очікування

Дотримання умов доброчесності	Дотримання Положення про академічну доброчесність ВСП «ВТЕФК КНТЕУ» Доступні за посиланням: http://vtec.vn.ua/diyuchi-polozhennya
Очікування	Організація освітнього процесу та відвідування занять відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу студентів ВСП «ВТЕФК КНТЕУ» Доступне за посиланням: http://vtec.vn.ua/diyuchi-polozhennya Оцінювання знань відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання студентів ВСП «ВТЕФК КНТЕУ» Доступне за посиланням: http://vtec.vn.ua/diyuchi-polozhennya

6. Перелік питань до екзамену

18. Охарактеризуйте сутність споживчого кредитування.
19. Необхідність і види міжбанківських розрахунків.
20. Етапи процесу кредитування.
21. Здійснення міжбанківських розрахунків через СЕП.
22. Класифікація банківських кредитів.
23. Сутність та основи організації безготівкових розрахунків.
24. Система гарантування вкладів населення в банках України.
25. Організація касової роботи в комерційних банках України.
26. Охарактеризуйте форми забезпечення повернення банківських позичок.
27. Охарактеризуйте кредитні операції з вексями.
28. Оцінка кредитоспроможності позичальника.
29. Порядок розробки прогнозу готівкового обігу.
30. Перекази іноземної валюти фізичними особами-резидентами.
31. Організація та порядок касового обслуговування в банках.
32. Механізм здійснення депозитних операцій банку.
33. Основні учасники системи карткових розрахунків, їх права та обов'язки.
34. Порядок ліцензування банківської діяльності.
35. Комісійні операції банки з вексями.
36. Класифікація банківських кредитів.
37. Механізм здійснення розрахунків за допомогою платіжної картки.
38. Нормативи зберігання коштів обов'язкових резервів.
39. Організація роботи з банкоматом в установі банку.
40. Роль міжбанківського кредитування, функції та структура ринку міжбанківських кредитів.

7. Рекомендована література Основна література

1. Абрамович С. Д. Риторика: навч. посіб. / С. Д. Абрамович, М. Ю. Чикарькова. Львів: Світ, 2001. – 240 с.
2. Галятовський І. Ключ Розуміння. К., 1985.
3. Баева О. А. Ораторское искусство и деловое общение. Минск, 2001. 328 с.
4. Біда К. Іоанікій Галятовський і його «Ключ розуміння». Рим : Вид-во Укр. католического університету ім. св. Климента Папи, 1975. — СІV, 527 с.
5. Бондаренко Г. Л. Історія педагогічної риторики. Навч. посіб. К., 2012. 276 с.
6. Вандишев В. М. Риторика: екскурс в історію вчень і понять: Навч. посіб. К., 2003. 608 с.
7. Великий тлумачний словник сучасної української мови / [укл. і гол.ред. В. Т. Бусел]. Київ – Ірпінь: ВТФ «Перун», 2002. – 1440 с.
8. Винославська О. В. Функції та структура спілкування. Психологія: навч. посібник. К. : ІНКОС, 2005. 352 с.
9. Волкова Н. П. Професійно-педагогічна комунікація: навч. посібник. К. : Вид. центр «Академія», 2006. 255 с.
10. Дебати. Методичні рекомендації щодо ведення дебатів К., 2001. 102.с.
11. Дороніна М. С. Культура спілкування ділових людей. К., 1998. 192 с.

12. Золотослів: Хрестоматія до курсу риторики / Упоряд. Г. М. Сагач. – К., 1992. 158 с.
13. Зубенко Л. Г., Немцов В. Д. Культура ділового спілкування. К., 2000. 350 с.
14. Карнеги Д. Как выработать уверенность в себе и влиять на людей, выступая публично. Днепропетровск, 1996.
15. Культура фахового мовлення: навч. посіб. / за ред. Н. Д. Бабич. Чернівці : Книги – XXI, 2005. 572 с.
16. Мацько Л. І. Риторика: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.]. К.: Вища шк., 2003. – 311 с.
17. Меш Г. Ш. 10 уроків ораторської майстерності тим, хто вчиться виступати публічно. К., 1993.
18. Мистецтво ділової комунікації. К. Київський ін-т банкірів банку "Україна". К. 1995. 179 с. - (Пізнаймо самого себе).
19. Риторика: загальна та судова. С.Д. Абрамович, В.В. Молдован, М.Ю. Чикарькова К.: Юрінком Інтер, 2002. 416 с.
20. Неориторика: генезис, проблемы, перспективы: Сб. науч.-аналит. обзоров. М., 1987.
21. Онуфрієнко Г. С. Риторика: навч. посіб. / Г. С. Онуфрієнко. К.: Центр учбової літ., 2008. – 592. с.
22. Платон. Діалоги / Платон [пер. з давньогрец.]; Ін-т літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України. Х.: Фоліо, 2008. 349 с.
23. Пономарів О. Д. Культура слова. К., 2001. 240 с.
24. Сагач Г. М. Риторика. К., 2000.
25. Сагач Г. М. Ділова риторика: Мистецтво риторичної комунікації. К., 2003.
26. Сагач Г. М. Риторичний квітник: афористичний золотослів. К., 2004.
27. Сычев О. А. Обучение риторике в эпоху компьютеров: введение в опыт США. М., 1991.
28. Сучасна ділова риторика: навч. посіб. / О. Б. Олійник. К. : Кондор, 2010. 166 с.
29. Томан Іржі. Мистецтво говорити. К., 1996. 293 с.
30. Тридцать способов манипуляции и управления людьми / авт.-сост. Д.И. Дудинский. – Минск: Харвест, 2004. 96 с.
31. Українська мова: Енциклопедія / Ред. кол.: В. М. Русанівський, О. О. Тараненко, М. П. Зяблюк та ін. – К., 2000.
32. Чулінда Л. І. Риторична майстерність. К., 2000. 79 с.
33. Ягер Дж. Деловой этикет: как выжить и преуспеть в мире бизнеса. М., 1994. 288 с.

Додаткова:

1. Арредондо Лэни. Искусство деловой презентации. Челябинск, 1998. 520 с.
2. Бороздина Г. В. Психология делового общения: Учеб. пособие. М., 1999.
3. Вагапова Д. Х. Риторика в интеллектуальных играх и тренингах. М., 1999. 460 с.
4. Данкел Ж., Парнэм Э. Ораторское искусство – путь к успеху. СПб., 1997
5. Єлісовенко Ю.П. Ораторське мистецтво: постановка голосу й мовлення: навч. посіб.; [за ред. В. В. Різуна] К.: Атака, 2008. 204 с.
6. Капська А.Й. Виразне читання. Практичні і лабораторні заняття: навч. посіб. К.: Вища шк., 1990. 175 с
7. Олєфіренко Володимир. Княгиня риторики. К., 2002. 79 с.
8. Онуфрієнко Г. С. Навчальний українсько-російський словник риторичної термінологіки. Запоріжжя, 1998. 22 с.
9. Сагач Г. М. Словник термінів красномовства. Золотослів. К., 1993. С. 315–359.
10. Корніяка О. М. Мистецтво гречності. Чи вміємо ми себе поводити? К. : Либідь, 1995. 93 с.

Інформаційні ресурси

1. Зязюн І. А., Сагач Г. М. Краса педагогічної дії. К., 1997. URL: <https://www.twirpx.com/file/1258666/>.
 2. Гандапас Р. Учимся выступать публично (видеофильм) URL: // <http://www.radislavgandapas.com>.
 3. Щёкин Г. В. Визуальная психодиагностика. К., 2003. URL: <http://george.pp.ua/ua/books/vizualnaya-psihodiagnostikaroznanie-ludey> URL: bank.gov.ua
- Офіційні дані Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. URL: fg.org.ua